

## Η επίπτωση της θρόμβωσης σε νοσηλευόμενους ασθενείς με COVID-19 σε 4 νοσοκομεία της Νέας Υόρκης

Στις 20 Ιουλίου 2020 δημοσιεύτηκε στο περιοδικό Jama άρθρο από τους Bilaloglu S. και συνεργάτες σχετικά με την επίπτωση της θρόμβωσης σε νοσηλευόμενους ασθενείς με COVID-19 σε νοσοκομεία της Νέας Υόρκης. Οι Ιατροί της Θεραπευτικής Κλινικής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, **Μαρία Γαβριατοπούλου** και **Θάνος Δημόπουλος**, Καθηγητής Θεραπευτικής και Πρύτανης ΕΚΠΑ, συνοψίζουν τα ευρήματα αυτής της δημοσίευσης. Οι ασθενείς με SARS-CoV-2 (νόσος COVID-19) έχουν αυξημένο κίνδυνο για θρόμβωση. Οι υπάρχουσες μελέτες αφορούν σε μικρό αριθμό ασθενών, δεν έχουν καταγράψει όλα τα συμβάματα και αφορούν κυρίως σε νοσηλευόμενους ασθενείς σε μονάδες εντατικής θεραπείας. Στη συγκεκριμένη μελέτη αξιολογήθηκαν οι παράγοντες κινδύνου για φλεβικά και αρτηριακά θρομβωτικά επεισόδια σε όλους τους νοσηλευόμενους ασθενείς με COVID-19 σε ένα μεγάλο υγειονομικό δίκτυο 4 νοσοκομείων στη Νέα Υόρκη. Η μελέτη ενέταξε ασθενείς που προσήλθαν στα νοσοκομεία από 1<sup>η</sup> Μαρτίου έως 17 Απριλίου 2020 και ήταν θετικοί για τον ιό με τεχνική PCR σε ρινοφαρυγγικά και στοματοφαρυγγικά επιχρίσματα. Η διάγνωση της θρόμβωσης γινόταν με βάση τη συνήθη κλινική πρακτική. Τα θρομβοεμβολικά συμβάματα ήταν φλεβικά και αρτηριακά (εν τω βάθει φλεβοθρόμβωση, πνευμονική εμβολή, οξύ έμφραγμα του μυοκαρδίου, ισχαιμικό αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο). Οι περισσότεροι ασθενείς λάμβαναν προφύλαξη. Συνολικά αναλύθηκαν 3334 διαδοχικοί νοσηλευόμενοι ασθενείς μέσης ηλικίας 64 ετών. Το 39,6% ήταν γυναίκες. Τουλάχιστον 1 θρομβωτικό σύμβαμα καταγράφηκε σε 533 (16.0%) ασθενείς, 207 (6.2%) ήταν φλεβικά (3.2% πνευμονική εμβολή και 3.9% εν τω βάθει φλεβοθρόμβωση) και 365 (11.1%) αρτηριακά (1.6% ισχαιμικό αγγειακό εγκεφαλικό, 8.9% ισχαιμία του μυοκαρδίου). Η ηλικία, το φύλο, η ισπανόφωνη καταγωγή, η στεφανιαία νόσος, το προηγηθέν έμφραγμα του μυοκαρδίου και τα υψηλά επίπεδα d-dimers κατά την εμφάνιση στο νοσοκομείο συσχετίστηκαν με συχνότερη εμφάνιση θρομβωτικού συμβάματος. Η θνητότητα από όλες τις αιτίες ήταν 24.5% και ήταν υψηλότερη σε αυτούς που παρουσίασαν κάποιο θρομβωτικό επεισόδιο. Ειδικά για τους 829 ασθενείς που νοσηλεύτηκαν σε μονάδα εντατικής θεραπείας, 29.4% παρουσίασαν θρομβωτικό επεισόδιο. Το αντίστοιχο ποσοστό για τους ασθενείς που δε νοσηλεύτηκαν σε μονάδα ήταν 11.5%. Μολονότι και άλλες λοιμώξεις έχουν συσχετιστεί με αυξημένο κίνδυνο θρόμβωσης στους ασθενείς με COVID-19 ο κίνδυνος είναι μεγαλύτερος. Ο υποκείμενος μηχανισμός μπορεί να περιλαμβάνει την καταγίδα κυτταροκινών, την υποξία, την ενδοθηλιακή δυσλειτουργία, την υπερπηκτικότητα και την αυξημένη λειτουργία των αιμοπεταλίων.